

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE

A R R E S T

Nr. 96.363 van 12 juni 2001

A. 102.080/VI-15.883

In zake : **BRASSEUR** Michel,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Frédéric VAN DE GEJUCHTE, advocaat,
Jamblinne de Meuxplein 41
1030 Brussel,

tegen :

**de gouverneur van het administratief
arrondissement Brussel-Hoofdstad,**

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Philippe LEVERT, advocaat,
Louizalaan 149/21
1050 Brussel.

DE WND. VOORZITTER VAN DE VIe KAMER,

Gezien de vordering die Michel BRASSEUR, adjunct-commissaris van politie te Sint-Gillis, op 21 maart 2001 heeft ingesteld met het oog op de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van 19 februari 2001, waarbij de gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad hem voor een periode van vier maanden bij ordemaatregel preventief schorst;

Gezien de gelijktijdig ingestelde vordering, waarbij dezelfde verzoeker de nietigverklaring van de voormelde handeling vordert;

Gezien het verslag van mevrouw DAGNELIE, eerste auditeur-afdelingshoofd bij de Raad van State, opgemaakt op grond van artikel 94 van de algemene procedureregeling;

Gelet op de beschikking van 1 juni 2001, waarbij de neerlegging van het verslag wordt gelast en de partijen worden opgeroepen om te verschijnen op 8 juni 2001 om 10 uur;

Gelet op de kennisgeving van deze beschikking en van het verslag aan de partijen;

Gehoord het verslag van de heer LEWALLE, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. VAN DE GEJUCHTE, advocaat, die voor de verzoekende partij verschijnt, en van Mr. LEVERT, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van mevr. DAGNELIE, eerste auditeur-afdelingshoofd;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van de vordering :

1. Volgens de processtukken wordt verzoeker op 18 maart 1999 beschuldigd van valsheid en gebruik van valse stukken, als dader of mededader.

2. Op 29 maart 1999 zendt de burgemeester van de gemeente Sint-Gillis aan de gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad een tuchtdossier betreffende verzoeker toe en vraagt hij hem te overwegen een tuchtvordering in te stellen.

3. Bij aangetekende brief d.d. 5 mei 1999 wordt verzoeker uitgenodigd om op 31 mei daaropvolgend voor de gouverneur te verschijnen.

De volgende motieven zijn in de oproepingsbrief vermeld :

" "De burgemeester van Sint-Gillis heeft mij bij brieven van 29 maart, 10 april en 21 april 1999 een afschrift overgezonden van een tuchtverslag dat over u opge maakt is, naar aanleiding van uw beschuldiging wegens valsheid en gebruik van valse stukken als dader of mededader, alsmede van een dossier over herhaalde beroepsfouten en gedragingen die de waardigheid van het ambt van adjunct-commissaris van politie in het gedrang brengen en die vastgesteld zijn sinds uw indiensttreding bij de gemeente Sint-Gillis".

4. Op 17 juni 1999 wordt verzoeker in kennis gesteld van de beslissing van de gouverneur om hem af te zetten.

5. Op 1 juli 1999 stelt verzoeker beroep in bij de Koning tegen de beslissing waarbij hij afgezet wordt.

6. Bij koninklijk besluit van 9 juli 2000 wordt verzoeker ambtshalve ontslagen.

Deze beslissing berust op de volgende motieven :

" (...)

Overwegende dat verzoeker erkent een stempel van de politie van Sint-Gillis te hebben aangebracht op een blanco blad en dat document op diens verzoek aan de heer BLOMMAERT te hebben overhandigd, die dat naar hij beweerde nodig had om een logo te maken voor de maatschappij waarvoor hij werkte;

Overwegende dat de gepleegde feiten zeer ernstig zijn voor een officier van politie;

dat verzoeker niet de minste voorzichtigheid aan de dag heeft gelegd toen de getuige beweerde dat voor zijn werkgever een logo werd gemaakt en een exemplaar van de stempel van de politie van Sint-Gillis vroeg;

dat verzoeker zich immers de vraag had moeten stellen waarom de getuige, informaticus van beroep, precies dat model vroeg voor het maken van zijn logo, terwijl hij gemakkelijk kon beschikken over een groot aantal modellen;

dat hij, bij het verzoek van de getuige, eveneens voor ogen had moeten hebben dat deze een zwaar strafrechtelijk verleden had en, gelet daarop, bijzonder voorzichtig had moeten zijn; dat hij zich het gesprek had moeten herinneren dat hij voordien met de getuige had gehad, tijdens hetwelk deze hem had gesproken over zijn problemen op het werk en hem de vraag had gesteld of een werkgever het recht had buiten medeweten van zijn bediende rechtstreeks aan de gemeente een getuigschrift van goed zedelijk gedrag te vragen, alsmede het feit dat hij op die laatste vraag bevestigend had geantwoord;

dat hij ten slotte, zoals hij zelf heeft toegegeven tijdens zijn verhoor, de vermelding "specimen" had moeten aanbrengen op het document dat hij aan de getuige had overhandigd en "voorzichtig" had moeten handelen, zoals men "gewoonlijk" doet wanneer men "dat soort dingen" doet;

Overwegende dat verzoeker, een ervaren officier van politie die 12 jaar anciënniteit had op het ogenblik van de feiten, niet onkundig kon zijn van de geldende regels en gewoonten wat betreft het gebruik van de stempel van de gemeentepolitie;

dat hij die stempel verschillende malen per dag gebruikte, zoals hij heeft toegegeven tijdens zijn verhoor, en dus noodzakelijkerwijze moest weten hoe hij er gebruik van mocht maken;

dat hij, doordat hij beseftte welk risico verbonden was aan het overhandigen aan een derde, wie het ook mocht zijn, van een blanco blad met een officiële stempel, naar zijn zeggen de getuige "voorzichtigheidshalve gewaarschuwd heeft";

Overwegende dat het blanco blad waarop verzoeker de stempel van de politie van Sint-Gillis aangebracht heeft, een document is dat hij mocht gebruiken in het kader van zijn ambt van officier van politie; dat verzoeker, door dat document onbezonnen aan een derde te bezorgen, tekortgeschoten is in zijn geheimhoudings- en discretieplicht; dat het overhandigen van dat document

overigens een feit in zijn privé-leven is dat de belangen van de dienst heeft geschaad en de waardigheid van het ambt van adjunct-commissaris van politie in het gedrang heeft gebracht;

Overwegende dat verzoeker zich rekenschap had moeten geven van de omstandigheid dat het overhandigen van een blanco blad met een stempel van de politie van Sint-Gillis een onachtzaamheid was en had moeten beseffen dat die onachtzaamheid ernstige gevolgen kon hebben;
dat een zodanig gedrag onwaardig is voor een officier van politie, die de verplichting heeft om het voorbeeld te geven aan de personen die onder zijn gezag geplaatst zijn;
dat deze feiten bij het politiecommissariaat van Sint-Gillis algemeen bekend zijn;
dat de werkverhouding tussen het politiekorps van Sint-Gillis en verzoeker derhalve onmogelijk gehandhaafd kan blijven;

Overwegende dat rekening dient te worden gehouden met de omstandigheid dat verzoeker tijdens zijn loopbaan als officier van politie geen tuchtstraf opgelopen heeft en een doorzichtige houding heeft aangenomen ten aanzien van de feiten die hem ten laste werden gelegd, zowel tegenover de gerechtelijke overheid als tegenover zijn korpschef bij de politie van Sint-Gillis;
dat trouwens geenszins bewezen is dat verzoeker met de getuige onder één hoedje heeft gespeeld om een vals getuigschrift van goed zedelijk gedrag op te maken; dat verzoeker niet wist dat de getuige in Sint-Gillis ingeschreven was;
dat geen rekening dient te worden gehouden met het feit dat verzoeker zijn ambt van officier van politie is blijven uitoefenen tot op de dag dat hij door de gouverneur is afgezet, welk feit alleen door de gemeentelijke overheid kan worden beoordeeld;
dat gelet op deze gegevens, de afzetting als tuchtstraf onevenredig overkomt;
dat, niettemin, een maximumtuchtstraf zoals bepaald in artikel 283 van de nieuwe gemeentewet dient te worden opgelegd (...)"

7. Op vordering van verzoeker wordt dat koninklijk besluit geschorst bij arrest nr. 90.739 van 10 november 2000.

Dit arrest bepaalt inzonderheid dat :

" Overwegende dat verzoeker op 1 juli 1999 bij de verwerende partij beroep heeft ingesteld tegen de ontslagmaatregel die de gouverneur tegen hem genomen had; dat pas op 9 juli 2000, dat is meer dan een jaar na de ontvangst van het bewuste beroep, over dat beroep uitspraak gedaan is bij het bestreden besluit; dat overigens uit het dossier blijkt dat tot 28 april 2000, de datum van de oproeping met het oog op het verhoor van de betrokkene, dit is gedurende tien maanden, geen enkele proceshandeling gesteld is; dat de verwerende partij bovendien, nadat ze in kennis gesteld was van het bestaan van een strafrechtelijke procedure, gewacht heeft tot 9 maart 2000 om bij het parket-generaal te informeren naar het vervolg van deze procedure; dat deze partij redelijkerwijze niet mag voorwenden dat het dossier moeilijk is, wat tenslotte heel relatief is, om zulke vertragingen uit te leggen; dat de termijn die de verwerende partij nodig gehad heeft om uitspraak te doen daardoor overdreven lijkt, inzonderheid gelet op de omstandigheid dat het ging om een beroep tegen een beslissing die een afzetting, de zwaarste straf, inhield; dat het middel ernstig is";

8. Op 5 december 2000 deelt de waarnemend burgemeester aan de gouverneur mee dat het herstel van de heer BRASSEUR in zijn ambt "moeilijkheden van interne aard zou kunnen doen rijzen en niet verenigbaar zou zijn met het belang

van de goede werking van de dienst. Bovendien loopt nog altijd een gerechtelijke procedure tegen de heer Michel BRASSEUR en is hij door Mevrouw CALEWAERT, onderzoeksrechter te Brussel, beschuldigd van valsheid en gebruik van valse stukken, als dader of mededader Deze zaak komt op 25 januari 2001 vóór de 52ste correctionele kamer van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel".

9. Bij een op 8 december 2000 ter post aangetekende brief, waarvan verzoeker op 12 december daaropvolgend ontvangst bericht, stelt de gouverneur verzoeker ervan in kennis dat het herstel van verzoeker in zijn ambt problemen zou kunnen veroorzaken en ontbiedt hij hem op zijn kabinet op 19 december 2000 "om er te worden gehoord over de dadelijkheid en de ernst van de feiten die eventueel uw verwijdering uit de dienst rechtvaardigen, omdat in dat geval uw aanwezigheid onverenigbaar wordt geacht met het belang van de dienst. U zult eveneens worden gehoord omtrent de eventuele noodzaak van inhouding van wedde en ontzegging van bevorderingsaanspraken".

De hoorzitting heeft inderdaad plaats op 19 december 2000. Verzoeker en zijn raadsman worden gehoord "in het kader van de lopende tuchtprocedure met het oog op de eventuele uitspraak van een preventieve schorsing bij wijze van ordemaatregel op grond van het gerechtelijk onderzoek wegens valsheid en gebruik van valse stukken, als dader of mededader". De raadsman van verzoeker dient een memorie in, die als bijlage bij het proces-verbaal van verhoor gevoegd is, waarin hij in hoofdorde de vraag stelt of een preventieve schorsing nog mogelijk is, omdat reeds een definitieve sanctie getroffen is zonder dat gewacht is op de afloop van de gerechtelijke procedure.

Het proces-verbaal van verhoor wordt staande de zitting ondertekend.

10. Bij beslissing van het college van burgemeester en schepenen van 20 december 2000 wordt de heer BRASSEUR met ingang van 26 december 2000 in zijn ambt hersteld. Hij wordt in het belang van de dienst en wegens de reorganisatie van de politiediensten ingedeeld bij de dienst "buiten wacht".

11. Bij besluit van 19 februari 2001 beslist de gouverneur om verzoeker voor een periode van vier maanden bij wijze van ordemaatregel preventief te schorsen.

Deze beslissing wordt als volgt gemotiveerd :

" (...)

Overwegende dat tegen de voornoemde een gerechtelijke procedure loopt, waarin hij wordt beschuldigd van valsheid en gebruik van valse stukken, als dader of mededader;

(...)

Overwegende dat de rechtbank van eerste aanleg te Brussel op 25 januari 2001 beslist heeft de bewuste rechtszaak uit te stellen tot maart 2001.

Overwegende dat de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van Sint-Gillis d.d. 20 december 2000, betreffende het herstel van de betrokkene in zijn ambt met ingang van 26 december 2000 in de dienst "buiten wacht", slecht wordt onthaald door heel wat politieambtenaren van de gemeente en blijkbaar geen oplossing biedt voor de ondervonden moeilijkheden;

Overwegende dat bij de huidige stand van zaken, het herstel van de betrokkene in zijn ambt interne problemen doet rijzen binnen het lokaal politiekorps en niet verenigbaar is met het belang van de goede werking van de dienst; dat daarentegen geen inhouding van wedde gerechtvaardigd lijkt te zijn, gelet op de bijzondere situatie van de betrokkene".

12. Doordat de verwerende partij geen verzoek tot voortzetting van de procedure heeft ingediend, wordt bij arrest nr. 93.742 van 6 maart 2001 het koninklijk besluit van 9 juli 2000 nietig verklaard op basis van artikel 17, § 4bis, van de wetten op de Raad van State van 12 januari 1973 en van artikel 15bis van het koninklijk besluit van 5 december 1991 tot bepaling van de rechtspleging in kort geding voor de Raad van State, aangezien geen enkele partij gevraagd heeft om te worden gehoord.

Overwegende dat verzoeker een middel, het eerste van het verzoekschrift, ontleent "aan machtsoverschrijding en schending van de bepalingen die hoofdstuk VII van titel XIV van de nieuwe gemeentewet vormen, inzonderheid van de artikelen 310, 311 en 312 van deze wet, en schending van het beginsel "non bis in idem""; dat hij aanvoert dat hij bij de bestreden handeling preventief uit zijn ambt van adjunct-commissaris van politie wordt geschorst voor een periode van vier maanden, op grond van strafrechtelijke vervolging wegens valsheid en gebruik van valse stukken als dader of mededader, vervolging die reeds aanleiding heeft gegeven tot de uitspraak van een tuchtstraf, namelijk afzetting, die is tenietgedaan na beroep en ambtshalve ontslag is geworden; dat hij betoogt dat met toepassing van artikel 317 van de nieuwe gemeentewet, de tuchtoverheid er niet toe gehouden is de uitspraak uit te stellen tot het tuchtcollege zich definitief heeft uitgesproken en dat ze, doordat ze beslist heeft een personeelslid te straffen zonder te wachten op de afloop van de strafrechtelijke vervolging, geen tuchtstraf voor dezelfde feiten meer mag opleggen op basis van een definitieve uitspraak die het strafgerecht later heeft gedaan; dat hij stelt dat doordat de preventieve schorsing zich aandient als een maatregel die voorlopig genomen wordt in afwachting van een definitieve beslissing

die moet worden genomen in het kader van een tuchtprocedure, die voorlopige schorsing alleen denkbaar is als de overheid bevoegd is om de sanctie op te leggen; dat hij besluit dat de verwerende partij, doordat ze niet meer gemachtigd was om een tuchtstraf uit te spreken voor de feiten vermeld in de oproeping die hem was toegezonden, op straffe van schending van het beginsel "non bis in idem", evenmin bevoegd was om verzoeker preventief te schorsen;

Overwegende dat de verwerende partij opmerkt dat weliswaar niet kan worden betwist dat voor de feiten die de preventieve schorsing rechtvaardigen reeds een tuchtstraf uitgesproken is, doch dat niets belet dat met toepassing van de artikelen 310 en 312 van de nieuwe gemeentewet een personeelslid tegen wie, zoals in het onderhavige geval, strafrechtelijke vervolging ingesteld is en wiens aanwezigheid onverenigbaar is met het belang van de dienst, bij wijze van ordemaatregel preventief kan worden geschorst; dat ze aanvoert dat ze niet mag vooruitlopen op wat zal gebeuren met de strafvordering die tegen verzoeker ingesteld is en, bij wijze van gevolg, op de tuchtprocedure die er het gevolg van zou kunnen zijn; dat ze beweert dat de arresten nr. 90.739 van 10 november 2000 en 93.742 van 6 maart 2001 geenszins impliceren dat tegen verzoeker geen nieuwe tuchtstraf zou kunnen worden uitgesproken; dat ze besluit dat verzoeker tevergeefs de rechtsspreuk "non bis in idem" inroept, omdat de bestreden handeling een ordemaatregel is die niet mag worden verward met het ambtshalve ontslag dat bij de voormelde arresten vernietigd is;

Overwegende dat in het onderhavige geval tegen verzoeker strafrechtelijke vervolging is ingesteld wegens valsheid en gebruik van valse stukken; dat op initiatief van de burgemeester van de gemeente Sint-Gillis de gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad beslist heeft, zonder te wachten op de afloop van het strafgeding, om verzoeker bij wijze van tuchtstraf af te zetten; dat de Koning, geadieerd bij een door verzoeker ingesteld beroep, de straf van ambtshalve ontslag in de plaats heeft gesteld van de afzetting die voordien door de gouverneur uitgesproken was; dat het ambtshalve ontslag nietig verklaard is bij arrest nr. 93.742 van 6 maart 2001, op basis van artikel 17, § 4bis, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, nadat de tenuitvoerlegging ervan geschorst was bij arrest nr. 90.739 van 10 november 2000, waarbij het middel ontleend aan schending van het algemeen rechtsbeginsel dat de overheid verplicht is op een beroep uitspraak te doen binnen een redelijke termijn, als ernstig is beschouwd; dat onder deze voorwaarden geen enkele tuchtstraf, en bijgevolg geen preventieve schorsing, nog kon worden uitgesproken tegen verzoeker op basis van dezelfde feiten, ongeacht de afloop van het aan de gang zijnde strafgeding, daar ze anders nog later zou komen

dan de beslissing die nietig verklaard is bij arrest nr. 93.742 van 6 maart 2001; dat derhalve het middel, in zoverre daarin aangevoerd wordt dat de verwerende partij niet meer gemachtigd was om een tuchtstraf uit te spreken voor dezelfde feiten, kennelijk gegrond is; dat er grond is om de bestreden handeling te vernietigen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Er is geen grond om over de vordering tot schorsing uitspraak te doen.

Artikel 2.

Vernietigd wordt het besluit van 19 februari 2001 van de gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, waarbij Michel BRASSEUR voor een periode van vier maanden bij ordemaatregel preventief wordt geschorst.

Artikel 3.

De kosten, bepaald op 7.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VIe kamer, op twaalf juni tweeduizend en één door :

de HH.	LEWALLE,	staatsraad, wnd. voorzitter,
	HARMEL,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

P. HARMEL

P. LEWALLE.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.